

A ragadozómadár-védelem eredményei a Kisalföldön 2006-ban

Results of the active conservation of birds of prey on the Little Hungarian Plain in 2006

VÁCZI MIKLÓS

A Kisalföldön elsősorban az országhatár menti területeken folyik ragadozómadár-védelmi munka, mert itt vannak még olyan élőhelyek, amelyek a ritkább fajoknak megfelelnek. Így a Fertő tó, a Hanság, a Mosoni-sík és a Szigetköz azok a területek, amelyek az előző évek gyakorlatát folytatva a ragadozómadarak kutatására és védelmére nagyobb hangsúlyt fektettünk 2006-ban is. A délebbi, Rába menti és bakonyaljai területeken csak alkalmi bejárásokat tartottunk, ezek azonban nem hoztak különösebb eredményt. Az alábbiakban fajonként ismertetem a tárgyév eredményeit:

Kerecsensólyom (*Falco cherrug*): Az öt ismert revírből négyben találtuk meg a költőpárt, ezekből csupán egy fészkel fán, három traverzon, de mindegyik műfészkekben. A költési siker igen gyenge volt, 3*1 fióka repült ki. Külön érdekesség, hogy a rábaközi fióka ősszel Csehországban sérülten kézrekerült, onnan hazahoztuk és a szülőhelyén rádió adóval felszerelve engedték szabadon. Az elengedés utáni napokban azokat a területeket kereste fel, ahol korábban is rendszeresen megfigyeltük e fajt, de a szülőmadarak nem túrték meg maguk közelében. Sajnos tíz nap után elpusztulva találtuk meg az erősen lesoványodott madarat, de a halál közvetlen oka karboforán mérgezés volt.

Parlagi sas (*Aquila heliaca*): A 2005-ben megtelepedett pár egy fiókát nevelt, amely sikeresen kirepült a színes gyűrű tanúbizonyosága szerint. Mosonszolonok környékén és a Hanságban is egyre szaporodnak az adatok, megtelepedése várható, ennek elősegítésére műfészkeket helyeztünk ki alkalmasnak ítélt helyekre.

Rétisas (*Haliaeetus albicilla*): A négy ismert pár hat fiókát nevelt, ebből négy kapott színes gyűrűt. Az évek múltával egyre több visszajelzés jön az itt kirepült madarokról, de külföldi gyűrűsekről is. Az egyre nagyobb számú adatok arra engednek következtetni, hogy a rétisas nem ivarérett fiataljai Kelet- és Közép-Európát teljesen bebarangolják, de sok madár telet át a költőhelyek közelében is.

Kék vércse (*Falco vespertinus*): Egyre csökkenő számban költ a Mosoni síkon, más területeken pedig csak elvétve fordul elő egy-egy pld. 2005-ben még hét, 2006-ban már csak négy szoliter párt regisztráltunk. A költési siker igen gyenge, évente összesen is csak néhány fióka repül ki (2006-ban 4 pld.). A megüresedő revírek – annak ellenére, hogy a költésre alkalmas szarkafészkeken kívül műfészkek is rendelkezésre állnak – nem töltődnek fel új madarakkal. Nyár végi, őszi gyülekezéskor ennek ellenére 20-40 pld. is összegyűlhet, ezek származása ismeretlen.

Uhu (*Bubo bubo*): Az erős kelet-ausztriai állomány hatására 2006-ban tovább erősödött a kisalföldi állomány. A Soproni-hegységben továbbra is költ egy pár gallyfészkekben (2 juv.), hasonlóan a Hansághoz, ahol egy pár gémtelepben, egy másik pedig megerősített héjafészkekben kotlott – utóbbiaknál nem repült ki fióka. További három pár került elő Sopron környékén, kettő kőbányában, egy pedig a talajon költött. Fióka csak az egyik kőbányából repült ki (2 juv.). Két áramütésben elpusztult madárról is van információ, ezek preparálás után a Fertő–Hanság Nemzeti Park Igazgatóság fertőújlaki oktatóközpontjába kerültek, diorámába.

Fekete gólya (*Ciconia nigra*): Az elmúlt évek intenzív állományfelmérésének hatására idén még pontosabb képet kaptunk a kisalföldi állományról. A legtöbb költőpár a Hanságban és a Szigetközben van, 17 lakott fészket találtunk, a becsült állomány 20-25 pár lehet. E fajnál is folyik a színes gyűrűzés, idén tíz fiókát jelöltünk. Visszajelzések jöttek már Gemenc térségéből nyár végéről, és Izraelből a téli időszakban.

További fajok, amelyekről sikerült adatot gyűjteni: Barna kánya (*Milvus migrans*): négy fészkelő pártól 2 fióka és egy revír a Szigetközben, más területeken alig fordul elő. Vörös kánya (*Milvus milvus*): egy revír, egy-két áttelelő pd. a Mosoni síkon és a Hanságban. Hamvas rétihéja (*Circus pygargus*): egy pár a Hanságban költött, további egy-egy revír a Fertő tónál és a Mosoni-síkon. Barna rétihéja (*Circus aeruginosus*): a nászrepülő madarak alapján a becsült állomány 50 pár (elsősorban Fertő). Darázsölyv (*Pernis apivorus*): a nászrepülő madarak alapján a becsült állomány 25 pár. Réti fülesbagoly (*Asio flammeus*): 2005-ben 8-10 fészkelő pár, 2006-ban már csak egy-két megfigyelés. Kuvik (*Athene noctua*): min. 6 pár, elsősorban a Mosoni-síkon, gabona tárolókban, romos épületekben. Holló (*Corvus corax*): hét ismert fészkelőpár (egy gémtelepben!) illetve további egy-két revír.

Summary

The best raptor habitats that host rarer species on the Little Hungarian Plain are mainly situated along the state border. Five nesting pairs of Saker Falcon (*Falco cherrug*), four nesting pairs of White-tailed Eagle (*Haliaeetus albicilla*), one nesting pair of Asian Imperial Eagle (*Aquila heliaca*), four nesting pairs of Red-footed Falcon (*Falco vespertinus*) and five nesting pairs of Eurasian Eagle-Owl (*Bubo bubo*) have successfully bred in the area in 2006. There are also data on four pairs Black Kite (*Milvus migrans*), one pair of Red Kite (*Milvus milvus*), approximately twenty-five pairs of European Honey Buzzard (*Pernis apivorus*), six pairs of Little Owl (*Athene noctua*) 20-25 pairs of Black Stork (*Ciconia nigra*) and 8-9 pairs of Northern Raven (*Corvus corax*) nesting on the Little Hungarian Plain.

Váci Miklós – Fertő–Hanság Nemzeti Park

H-9435 Sarród, Rév, Kócsagvár – vaczister@gmail.com
